

Igor Taro
Siseminister

03.11.2025

ARUPÄRIMINE

Kiiruskaamerateest

Austatud Siseminister

Andmekaitse inspeksiooni hinnangul on Isikuandmeteks on sellised andmed, mille kaudu on võimalik konkreetset füüsilist isikut otseselt või kaudselt tuvastada, näiteks tema nime, isikukoodi või e-posti aadressi kaudu.

Auto numbrimärk kuulub isikuandmete hulka juhul, kui auto omanik ja number on kokku viidavad. Eestis ei ole autoomanike register avalik, mis tähendab, et pelgalt numbrimärki ilma tema omanikust teadmata ei saa lugeda isikuandmete hulka kuuluvaks infoks, küll aga omaniku ja numbrimärgi kokku viimisel olukord muutub.

Mida tähendab mõiste isikuandme töötlemine?

Isikuandmete töötlemine on igasugune andmetega tehtav toiming, mis võib hõlmata andmete kogumist, salvestamist, korrastamist, säilitamist, muutmist, juurdepääsu võimaldamist, avaldamist, avalikustamist, päringute teostamist, väljavõtete tegemist, kasutamist, edastamist, riskasutamist, ühendamist, üleandmist, sulgemist, kustutamist või hävitamist sõltumata toimingute teostamise viisist või kasutatavatest vahenditest.

Isikuandmete töötlemiseks peab alati olema mingi seaduslik alus. Samuti peab olema see isikule läbipaistev ning tehtud vastavalt nõuetele.

Euroopa Parlament võttis vastu isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) 2016. aasta 14. aprillil. Nimetatud õigusakt on liikmesriikidele otsekohalduv, mis tähendab, et siseriiklik isikuandmete kaitse seadus ja teised õigusaktid peavad olema üldmäärusega kooskõlla viidud.

Eesti on selle määruse üle võtnud ning näiteks Korrakaitseseaduses on see ka eraldi välja toodud § 34 „Isikuandmete töötlemine jälgimisseadmetiku kasutamisega“. Tulenevalt eelmärgitust on Politsei- ja Piirivalveametil õigus ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks kasutada avalikus kohas toimuva jälgimiseks pilti edastavat või salvestavat jälgimisseadmetikku vastavalt korrakaitse seaduse (KorS) § 34 lõikele 1. See tähendab seda, et korrakaitseorganil on seadusest tulenev õiguslik alus kaamerate kasutamiseks ning isikuandmete töötlemiseks.

Samas sätestab KorS § 34 lõige 3 aga sellele tegevusele kohustuslikud nõuded, et ka selliste kaamerate puhul peavad olema paigaldatud teavitussildid. Avalikus kohas kaamerate kasutamist teavitavad sildid on teabetahvlid, mille valgel taustal on musta värvi videokaamera kujutis ja sõna „VIDEOVALVE”. Teavitussildile võib lisada ka korrakaitseorgani vapi kujutise. Korrakaitseorgani sõidukis jälgimisseadmestiku kasutamisel paigutatakse sõiduki salongis nähtavale kohale kleebis, mille valgel taustal on musta värvi videokaamera pilt ning sõna „VIDEOVALVE”.

Kahjuks on korrakaitseorganid seda seadusest tulenevat nõuet hakanud aga süstemaatiliselt rikkuma.

Veelgi enam.

Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuuri teabebüroo liiklusmenetlustalituse politseikolonelleitnant Alar Karu on lausa kirjalikult teatanud, et **„osutusmärgi "Automaatkontroll" kirjeldamine õigusaktis ei tee selle kasutamist kohustuslikuks** ning sellise märgi olemasolu, puudumine või mittemärkamine ei tähenda, et kehtestatud piirkiirust võib ületada“.

Lisaks on minu suulisele arupärimisele üks teine politsei juhtivtöötaja selgitanud, et nad ei kasuta „VIDEOVALVE“ teavitust seetõttu, et sildi olemasolul vähendatakse kiirust ning trahvi ei saagi enam juhile teha. Samuti selgus vestluse käigus, et lisaks politseile teostab kiirusmõõtmist ka eraettevõtte, kellega on sõlmitud vastav teenuse osutamise leping.

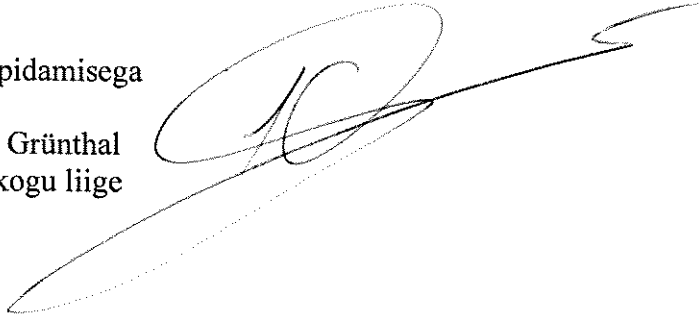
Lähtudes eeltoodust ja tuginedes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvile 139 esitan siseministrile järgnevad küsimused:

1. Korrakaitseaduse § 34 alusel töötleb politsei kasutades jälgimisseadmestikuna kiiruskaameraid isikuandmeid. Miks ei täideta sama seaduse lõikes 3 kehtestatud kohustuslikku nõuet paigaldada enne kiiruskaameraid kaamerate kasutamist teavitavaid teabetahvleid „VIDEOVALVE“?
2. Millise hinnangu annate Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuuri teabebüroo liiklusmenetlustalituse politseikolonelleitnant Alar Karu poolt väljendatule, et „osutusmärgi "Automaatkontroll" kirjeldamine õigusaktis ei tee selle kasutamist kohustuslikuks“?
3. Palun selgitage, miks korrakaitseorgan võib rikkuda Isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) 2016. aasta 14. aprillil alusel vastu võetud Korrakaitseaduse § 34 sätestatud nõudeid?
4. Milliseid meetmeid kavatsete võtta kasutusele seadust otseselt rikkunud korrakaitsetöötajate suhtes?
5. Millise hinnangu annate ühele võimalikule motiivile, et teabetahvli „VIDEOVALVE“ kasutamisel vähendavad autojuhid kiirust ning neid pole võimalik enam trahvida?

6. Miks ja millistel kaalutlustel on kiiruskaamerate kasutamine loovutatud osaliselt eraettevõttele?
7. Nimetage nende ettevõtete nimed, kellega on sõlmitud vastava teenuse osutamise leping?

Lugupidamisega

Kalle Grünthal
Riigikogu liige

A large, stylized handwritten signature in black ink, likely belonging to Kalle Grünthal, is written over the printed name and title.